مرحله ۱: چالش هوش زبانی

کدام واژه از نظر جهت‌گیری عاطفی، بار معنایی «خنثی» دارد؟

۱) صبور

۲) نشاط

۳) میز

۴) زشت

منبع: کتاب هوش ET، صفحه ۱۸

زنگ هوش

مرحله ۱ با موفقیت طی شد!

1 out of 10

Quest Board

۱) صبور

۲) زشت

۳) میز ✓

۴) نشاط

علت درستی:
واژه «میز» نام یک شیء فیزیکی است و به تنهایی هیچ احساس مثبت یا منفی را در ذهن بیدار نمی‌کند، بنابراین کاملاً خنثی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:
«صبور» و «نشاط» صفات و مفاهیمی با بار مثبت هستند و «زشت» حامل بار عاطفی کاملاً منفی است.

اشتباه رایج (تله‌تستی):
دانش‌آموزان تصور می‌کنند هر کلمه‌ای که کاربرد مفیدی دارد (مثل لوازم)، لزوماً باید بار «مثبت» داشته باشد؛ در حالی که اشیاء فاقد بار عاطفی‌اند.

مرحله ۲

مترادف واژه «فربه» که بار معنایی جسمانی و فیزیکی دارد، کدام است؟

۱) لاغر

۲) نحیف

۳) چاق

۴) بلند

منبع: کتاب هوش کمپلکس، صفحه ۱۴۱

مرحله ۲ با موفقیت طی شد!

2 out of 10

Quest Board

۱) لاغر

۲) نحیف

۳) چاق ✓

۴) بلند

علت درستی:
واژه «فربه» در لغت به معنای پرگوشت و «چاق» است و باری توصیفی و مستقیماً جسمانی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:
«لاغر» و «نحیف» متضاد کلمه فربه هستند و واژه «بلند» به ارتفاع اشاره دارد نه حجم.

اشتباه رایج: ناآشنایی با واژگان کهن!
دانش‌آموزان گاهی کلماتی مانند «نحیف» را صرفاً به خاطر لحن ادبی آن، به «فربه» ۴ قاطند، به اشتباه مترادف «فربه» فرض می‌کنند.

منبع: کتاب هوش کمپلکس، صفحه ۱۴۱

زنگ هوش
ویژه دانش‌آموزان ششم تا هشتم

مرحله ۳

کدام گزینه از نظر «ارزش اخلاقی» بار معنایی مثبت‌تری نسبت به بقیه دارد؟

۱) ثروت

۲) شهرت

۳) فضیلت

۴) قدرت

منبع: کتاب هوش و خلاقیت مرشد، صفحه ۶

زنگ هوش
ویژه دانش‌آموزان ششم تا هشتم

مرحله ۳ با موفقیت طی شد!

۳/۱۰

۱) ثروت

۳) فضیلت ✓

۲) شهرت

۴) قدرت

علت درستی:

«فضیلت» مستقیماً به کمال، برتری اخلاقی و پاکی اشاره دارد و بار مثبت آن ذاتی و همیشگی است.

سایر گزینه‌ها:

«ثروت»، «شهرت» و «قدرت» دوگانه هستند؛ بسته به نحوه استفاده می‌توانند مثبت مثبت یا منفی باشند.

اشتباه رایج:

فریب جذابیت ظاهری! کاربرد فراوان ثروت و قدرت در زندگی باعث می‌شود دانش‌آموز از مفهوم «ارزش خالص اخلاقی» غافل شود.

منبع: کتاب هوش و خلاقیت مرشد، صفحه ۶

زنگ هوش

مرحله ۴

در میان کلمات زیر، کدام گزینه وصله ناجور است و از نظر بار معنایی با بقیه تفاوت دارد؟

۱) صداقت
۲) شرافت
۳) خیانت
۴) پاکی

منبع: کتاب جامع هوش اسمارتیز، صفحه ۲۸۰

زنگ هوش
ویژه دانش‌آموزان ششم تا هشتم

مرحله ۴ با موفقیت طی شد!

علت درستی:

«خیانت» یک صفت ضداخلاقی با بار معنایی شدیداً منفی است و در میان گروه کلمات مثبت، وصله ناجور است.

سایر گزینه‌ها:

«صداقت»، «شرافت» و «پاکی» همگی صفات پسندیده بوده و بار اخلاقی کاملاً مثبت و هم‌سو دارند.

تله تستی:

عجله در تست‌زنی! دانش‌آموزان گاهی به تضاد عاطفی ساده توجه نکرده و به دنبال یافتن تفاوت‌های پیچیده‌تر می‌گردند.

منبع: کتاب جامع هوش اسمارتیر، صفحه ۲۸۰

زنگ هوش

مرحله ۵: چالش توالی منطقی

در متن «عماد پس از تلاش زیاد، از ورشکستگی نجات یافت»، ترتیب زمانی و منطقی اتفاقات با کدام گزینه هماهنگ است؟

۱) تلاش ← ورشکستگی ← نجات

۲) ورشکستگی ← تلاش ← نجات

۳) نجات ← تلاش ← ورشکستگی

۴) تلاش ← نجات ← ورشکستگی

منبع: کتاب جامع هوش اسمارتیز، صفحه ۶

مرحله ۵ با موفقیت طی شد!

۱) ورشکستگی ← نجات

۲) ورشکستگی ← تلاش ← نجات

۳) ورشکستگی ← نجات

Problem → Action → Solution

اشتباه رایج:

گول ظاهر سوال را خوردن! انتخاب گزینه اول صرفاً چون کلمه «تلاش» در ابتدای صورت سوال آمده است.

سایر گزینه‌ها:

ترتیب علی و معلولی را به هم می‌ریزند؛ مثلاً نمی‌توان ابتدا نجات یافت و سپس برای آن تلاش کرد!

علت درستی:

منطق معنایی نشان می‌دهد ابتدا یک اتفاق نامطلوب (ورشکستگی) رخ داده، سپس واکنش سازنده (تلاش) انجام شده و در نهایت نتیجه (نجات) به دست آمده است.

منبع: کتاب جامع هوش اسمارتیر، صفحه ۲۸۰

۶/۱۰

مرحله ۶

بار معنایی واژه «جعل» در ادبیات و متون آزمون‌های هوش چیست؟

۱) مثبت

۲) منفی

۳) خنثی

۴) بسته به جمله تغییر می‌کند

منبع: کتاب هوش ET، صفحه ۱۹

مرحله ۶ با موفقیت طی شد!

۶/۱۰

۲) منفی

۱) مثبت

۳) خنثی

۴) بسته به جمله تغییر می‌کند

اشتباه رایج:

دانش‌آموز ممکن است کلمه «جعل» را صرفاً با واژه‌های ساده‌ای مثل «ساختن» (که خنثی هستند) یکی بداند.

سایر گزینه‌ها:

این کلمه ماهیت فریبکارانه دارد، هرگز نمی‌تواند مثبت یا خنثی باشد و معنایش در جملات تغییر نمی‌کند.

علت درستی:

«جعل» به معنای ساختن چیزی به قصد تقلب، فریب و سندسازی است و همواره بار معنایی کاملاً منفی (مجرمانه) دارد.

منبع: کتاب هوش ET، صفحه ۱۹

مرحله ۷

کدام واژه «بخش ضروری» یک کتاب به شمار می‌رود و به تنهایی بار معنایی خنثی دارد؟

۱) داستان

۲) تصاویر

۳) صفحات

۴) جلد رنگی

منبع: کتاب هوش کمپلکس، صفحه ۱۵۳

زنگ هوش
ویژه دانش‌آموزان ششم تا هفتم

مرحله ۷ با موفقیت طی شد!

۱) داستان

۲) تصاویر

۳) صفحات

۴) جلد رنگی

تله تستی (تداعی احساسی):

انتخاب گزینه «داستان» چون ذهن، کتاب را ناخودآگاه با کتاب‌های قصه دوران کودکی تداعی می‌کند.

سایر گزینه‌ها:

«داستان»، «تصاویر» یا «جلد رنگی» در همه کتاب‌ها (مثل لغت‌نامه‌ها) وجود ندارند و ضروری نیستند.

علت درستی:

هیچ کتابی بدون «صفحات» وجود خارجی ندارد (جزئی جدایی‌ناپذیر). چون یک شیء فیزیکی است، بار عاطفی خنثی دارد.

زنگ هوش

مرحله ۸

در عبارت «پادشاه برای رسیدن به اهداف خود، هزینه‌های [EMPTY SLOT] بر مردم تحمیل کرد»
کدام واژه با توجه به بار منفی جمله مناسب‌تر است؟

۱) فراوان

۲) گزاف

۳) زیاد

۴) بزرگ

منبع: کتاب جامپینگ، صفحه ۶

زنگ هوش
ویژه دانش‌آموزان ششم تا هفتم

مرحله ۸ با موفقیت طی شد!

۸/۱۰

پادشاه برای رسیدن به اهداف خود، هزینه‌های [گزاف] بر مردم تحمیل کرد

۱) فراوان

۲) گزاف

۳) زیاد

۳) زیاد

۴) بزرگ

اشتباه رایج:

استفاده از واژگان ساده روزمره مثل «زیاد» بدون توجه به لزوم هماهنگی عاطفی واژه با لحن انتقادی متن.

سایر گزینه‌ها:

کلمات «فراوان»، «زیاد» و «بزرگ» باری عمومی و خنثی دارند و شدت لحن انتقادی جمله را منتقل نمی‌کنند.

علت درستی:

«گزاف» به معنای بی‌قاعده و ظالمانه است و بار کاملاً منفی و انتقادی دارد که با فعل «تحمیل کرد» هم‌خوانی دارد.

زنگ هوش

۹/۱۰

مرحله ۹

در میان کلمات زیر، کدام واژه با بقیه «هم‌خانواده» نیست و کاربرد و معـیبل و بار معنایی کاملاً متفاوتی دارد؟

۱) مـعـلـوم مـات

۲) تـعـلیـم

۳) علـوم

۴) عـمـل

منبع: کتاب هوش و خلاقیت مرشد، صفحه ۲۷۱

زنگ هوش
ویژه دانش‌آموزان ششم تا هفتم

مرحله ۹ با موفقیت طی شد!

۹/۱۰

۱) معلومات

۲) تعلیم

۳) علوم

۴) عمل

ریشه: ع-ل-م (غلط)

ریشه: ع-م-ل (درست)

خطای دید (تله تستی):

دانش‌آموزان با دیدن حروف مشترک (ع، ل، م) فریب می‌خورند و به ترتیب قرارگیری حروف در ریشه دقت نمی نمی‌کنند.

سایر گزینه‌ها:

«معلومات»، «تعلیم» و «علوم» همگی از ریشه (ع-ل-م) ساخته شده، هم‌خانواده‌اند و بار معنایی مرتبط با آگاهی دارند.

علت درستی:

واژه «عمل» از ریشه (ع-م-ل) است و ارتباطی با حوزه دانش ندارد.

۱۰/۱۰

غول آخر (مرحله ۱۰)

با توجه به بار معنایی کلمات، برای تکمیل جمله «او به جای کمک کردن، شروع به ..... من کرد» کدام واژه دقیق‌تر است؟

۱) راهنمایی

۲) تشویق

۳) شماتت

۴) حمایت

منبع: کتاب جامع هوش اسمارتیز، صفحه ۲۶۶

بازی تمام شد! غول آخر را شکست دادی!

۱۴/۱۰

با توجه به بار معنایی کلمات، برای تکمیل جمله «او به جای کمک کردن، شروع به ..... من کرد» کدام واژه دقیق‌تر است؟

۳) راهنمایی

۲) تشویق

XP

تله تستی نهایی:

عدم دقت به عبارت‌های چرخش‌ساز! نخواندن دقیق «به جای...» باعث می‌شود دانش‌آموز لحن منفی را تشخیص ندهد و گزینه مثبت انتخاب کند.

XP

سایر گزینه‌ها:

«راهنمایی»، «تشویق» و «حمایت» همگی بار مثبت دارند و معادل کمک کردن هستند، پس تضاد نمی‌سازند.

XP

علت درستی:

عبارت «به جای...» نشان می‌دهد باید کلمه‌ای با بار معنایی متضادِ کمک (یک واژه منفی) انتخاب کنیم. «شماتت» یعنی سرزنش کردن.

منبع: کتاب جامع هوش اسمارتیز، صفحه ۲۶۶

زنگ هوش